

حائز اهمیت - بخشنامه

روسای محترم دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی کشور

سلام علیکم

احتراما، به پیوست "آیین نامه اردوهای دانشجویی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی" به شماره ۱۴۴۰۶۲/ و مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۰۷ که به تایید و توشیح رئیس محترم شورای اسلامی شدن دانشگاه ها و مراکز آموزشی کشور و وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسیده است، برای استحضار و اجرا ابلاغ می شود.

شماره پیگیری

۶۹۷۶۳۰۹

با آرزوی توفیق الهی

عبدالحسین فریدونفر

مشاور وزیر و مدیر کل دفتر وزارتی

رونوشت:

جناب آقای دکتر سید ضیاء هاشمی، معاون محترم فرهنگی و اجتماعی، برای استحضار.
حضرت حجه الاسلام والمسلمین روح الله شاطری، دبیر محترم شورای اسلامی شدن دانشگاه ها و مراکز آموزشی کشور، برای استحضار.

نشانی:

تهران شهرک قدس

میدان صنعت، خیابان

خوردین، خیابان هرمزان

نبش خیابان پیروزان جنوبی

کد پستی: ۱۴۶۶۶-۶۴۸۹۱

شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰

صندوق پستی:

تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵

Website: www.msrt.ir

Email: info@msrt.ir

تاریخ: ۷ شهریور ۱۳۹۵
شماره: ۲۰۰۰
جلد: ۱

بسمه تعالی

شورای عالی تعلیم و تربیت
شورای عالی پژوهش و فناوری
دبیرخانه

استاد ارجمند جناب آقای دکتر محمد فرهادی
وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری
استاد ارجمند جناب آقای دکتر سید حسن قاضی زاده هاشمی
وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
استاد ارجمند جناب آقای دکتر علی اصغر فانی
وزیر محترم آموزش و پرورش
استاد ارجمند جناب آقای دکتر محمدرضا مغیردزفولی
دبیر محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی
استاد ارجمند جناب آقای دکتر حمید میرزاده
ریاست محترم دانشگاه آزاد اسلامی
استاد ارجمند حجت الاسلام والمسلمین محمد محمدیان
ریاست محترم نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها
استاد ارجمند جناب آقای دکتر حمیدرضا طیبی
ریاست محترم جهاد دانشگاهی

سلام علیکم؛

احتراما، بدینوسیله به پیوست "آیین نامه اردوهای دانشجویی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی" مصوب ۲۹۷ شورای اسلامی شدن دانشگاهها و مراکز آموزشی مورخ ۹۵/۶/۱۵ جهت استحضار و اجرا ابلاغ می گردد.

با تشکر

دکتر محمد فرهادی

رئیس شورای وزیر علوم،

تحقیقات و فناوری

آیین‌نامه اردوهای دانشجویی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی

مصوب جلسه ۲۹۷ مورخ ۹۵/۶/۱۵ شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی

مقدمه

نظر به ضرورت ساماندهی و نظارت بر سفرهای دانشجویی به عنوان یکی از فعالیت‌های فرهنگی سازنده و مفید در دانشگاه و برای بهره‌برداری مناسب‌تر از این سفرها، این آیین‌نامه براساس مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی به شرح زیر اصلاح و ابلاغ می‌شود:

- ۱- ماده واحده مقررات سفرهای دانشجویی الحاقی به آیین‌نامه حفظ حدود و آداب اسلامی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، مصوب جلسه ۵۳۰ مورخ ۸۲/۹/۲۵
- ۲- اهداف و سیاست‌های ناظر بر برگزاری اردوهای دانش‌آموزی و دانشجویی، مصوب جلسه ۵۳۴ مورخ ۸۲/۱۲/۵، بند ۲ از ماده ۴.

بخش اول: تعاریف

- ماده (۱) اردوهای دانشجویی، سفر جمعی گروهی از دانشجویان است که با مجوز دانشگاه برگزار می‌شود.
- ماده (۲) اردوهای دانشجویی به چهار دسته تقسیم می‌شوند:
- الف: اردوهای فرهنگی: شامل سفرهای زیارتی، هنری، سیاحتی، راهیان نور، جهادی، تشکیلاتی و شرکت در جشنواره‌های فرهنگی، هنری و قرآنی
- ب: اردوهای علمی: شامل شرکت در نمایشگاه‌ها و بازدیدهای تخصصی، کنفرانس‌ها، نشست‌ها و بازدیدهای علمی
- ج: اردوهای ورزشی: شامل اعزام تیم‌های ورزشی به مسابقات و سایر فعالیت‌های ورزشی
- د: اردوهای آموزشی: مصوب در واحدهای درسی

ماده (۳) اهداف اردو:

- الف) تقویت و تحکیم بنیه علمی، فنی، فرهنگی، اخلاقی و دینی جوانان
- ب) کمک به فرآیند اجتماعی شدن و ارتقای مهارت‌های اجتماعی
- ج) افزایش آگاهی‌های عمومی در زمینه تاریخ، جغرافیا، فرهنگ و تمدن ایران
- د) افزایش نشاط روحی، خوداتکایی و آشنایی با جاذبه‌های طبیعی و فرهنگی کشور
- ه) جهت‌گیری ویژه برای تعمیق روحیه دلبستگی به کشور و ارتقاء هویت ملی و دینی
- و) آشناسازی شرکت‌کنندگان با فرهنگ و معیشت مردم در مناطق محروم

ماده ۴) برگزارکننده اردو: همه معاونت‌ها، نهادها، تشکلهای، انجمن‌ها و کانون‌های دارای مجوز فعالیت همچنین واحدهای اداری دانشگاه در راستای شرح وظایف خود می‌توانند مجوز برگزاری اردو دریافت کنند.

ماده ۵) سرپرست اردو: یکی از دانشگاهیان (دانشجو، هیات علمی یا یکی از کارکنان دانشگاه) است که متعهد، دارای صلاحیت اخلاقی و عمومی، آشنا به قوانین و مقررات و تجربه کافی بوده و با معرفی نهاد برگزارکننده و تأیید و ابلاغ معاونت فرهنگی، دانشجویی و یا معاونت آموزشی دانشگاه به سرپرستی اردو منصوب می‌شود.

تبصره ۱: معرفی و ابلاغ سرپرست اردوهای فرهنگی و علمی بر عهده معاونت فرهنگی دانشگاه است.

تبصره ۲: معرفی و ابلاغ سرپرست اردوهای آموزشی بر عهده معاونت آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۳: معرفی و ابلاغ سرپرست اردوهای ورزشی بر عهده معاونت دانشجویی دانشگاه است. چنانچه دانشگاهی دارای معاونت ورزش می‌باشد، معرفی و ابلاغ سرپرست اردوهای ورزشی بر عهده معاونت ورزش است.

ماده ۶) محل برگزاری اردو و مسیر آن در اطلاق مقررات به منزله محدوده دانشگاه محسوب می‌شود و در مدت برگزاری اردو رعایت مقررات انضباطی دانشگاه و مفاد این آیین‌نامه الزامی است.

بخش دوم: شرایط و ملاحظات

ماده ۷) در برگزاری اردوها، تدارک برنامه‌ها می‌بایست به نحوی باشد که منجر به تقویت و گسترش معیارها و ارزش‌های اسلامی شود.

ماده ۸) در برنامه‌ریزی و اجرای اردوها می‌بایست جذابیت، تنوع، نشاط، و شادابی و نیز مشارکت فعالانه شرکت‌کنندگان مورد توجه قرار گیرد.

ماده ۹) برنامه‌ها می‌بایست با نیازهای عاطفی، اجتماعی و جسمی شرکت‌کنندگان در جنسیت و مقاطع مختلف تحصیلی مطابقت داشته باشد و تنوع و تعداد اردوها به نحوی لحاظ گردد که ذائقه شرکت‌کنندگان را پوشش دهد.

ماده ۱۰) دوره‌های آموزشی مستقیم و غیر مستقیم کوتاه مدت در برخی اردوهای خاص مورد توجه قرار گیرد.

ماده ۱۱) برگزاری اردوهای دانشجویی، به صورت مختلط مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۱: هرگاه برگزاری غیرمختلط اردوهای آموزشی مندرج در واحدهای درسی میسر نباشد، برگزاری اردو یا مسئولیت معاون آموزشی دانشگاه و حضور استاد مربوطه، تحت ضوابط انضباطی و فرهنگی دانشگاه و با رعایت شئونات بلامانع است.

تبصره ۲: رعایت اصل کاهش اختلاط غیرضروری و توجه به ضوابط و ارزش‌های اسلامی در زمینه اسکان و ایاب و ذهاب ضروری است.

ماده ۱۲) زمان برگزاری اردو نباید در نظم آموزشی دانشگاه اختلال ایجاد کند.

تبصره: مرجع صدور مجوز اردو می‌تواند در صورت ضرورت، مجوز برگزاری اردو در روزهای فعال دانشگاه را صادر کند. مسئولیت رعایت مقررات آموزشی دانشگاه در مورد نداشتن غیبت بیش از حد مجاز به عهده دانشجو است.

بخش سوم: وظایف برگزارکننده و سرپرست اردو

ماده ۱۳) برگزارکننده اردو برای اخذ مجوز باید درخواست کتبی حاوی اطلاعات زیر را به مرجع مندرج در ماده ۲۲ ارائه کند:

۱- نوع اردو براساس ماده ۲ آیین نامه، ۲- مبدأ و مقصد و مسیر حرکت، ۳- تاریخ رفت و برگشت، ۴- مسیر حرکت، ۵- محل اقامت، ۶- نوع وسیله نقلیه، ۷- نام سرپرست، ۸- منابع مالی، ۹- برنامه روزانه، کلی اردو ۱۰- تعداد و جنسیت شرکت کنندگان.

همچنین یک روز پیش از آغاز اردو باید اسامی و امضای شرکت کنندگان و عوامل اجرایی به معاونت دانشجویی، فرهنگی یا آموزشی دانشگاه ارائه شود.

ماده ۱۴) برگزارکننده اردوهای داخل کشور می‌بایست درخواست برگزاری اردو را حداقل ۱۰ روز پیش از زمان پیش‌بینی شده آغاز اردو به مرجع مربوط ارائه کند.

ماده ۱۵) برگزاری اردوهای خارج کشور برای دانشجویان ممنوع است. تبصره: اردوهای زیارتی (عبات و عمره) و شرکت در همایش، کنفرانس‌ها، فرصت‌های مطالعاتی و دوره‌های آموزشی و مهارت افزایی ویژه دانشجویان دوره دکتری از شمول این ماده خارج است.

ماده ۱۶) هرگونه ثبت درخواست برگزاری اردو، خارج از ظرف زمانی تعیین شده در ماده ۱۴ و ۱۵ با صلاحدید مراجع مربوطه قابل بررسی است.

ماده ۱۷) برگزارکننده و سرپرست اردو موظف به رعایت مقررات دانشگاه و مفاد این آیین‌نامه در برگزاری اردو هستند. ماده ۱۸) سرپرست اردو ضمن عمل به شرح وظایف، مسئولیت کامل برگزاری، نظارت و اجرای دقیق برنامه اردو را که در درخواست اخذ مجوز ارائه شده است، بر عهده خواهد داشت. تنها در صورت بروز حوادث پیش‌بینی نشده و بنا به مصالح، سرپرست اردو می‌تواند در برنامه اردو تغییراتی ایجاد کند.

ماده ۱۹) در طول زمان برگزاری اردو، شرکت کنندگان نمی‌توانند بدون اجازه سرپرست، اردو را ترک کنند. ماده ۲۰) برگزارکننده اردو باید حداکثر ۱۰ روز پس از پایان اردو، گزارش جامع و مکتوب اردو را به معاونت فرهنگی دانشجویی و یا آموزشی دانشگاه تحویل دهد.

ماده ۲۱) اطلاع‌رسانی درباره برگزاری اردوها باید از سوی برگزارکننده اردو به صورت علنی و عمومی انجام شود تا کلیه دانشجویان واجد شرایط به صورت عادلانه امکان ثبت‌نام در اردو را داشته باشند. تبصره: تأکید بر عدم حضور تکراری دانشجویان در اردوهای کاملاً مشابه از نظر نوع و اهداف برگزاری به منظور ارائه خدمات بهتر برای سایر دانشجویان

بخش چهارم: مجوز برگزاری اردو

ماده ۲۲) برگزاری هر اردو و یا سفر دانشجویی با شرایط زیر مستلزم اخذ مجوز از شورای فرهنگی دانشگاه است.

- استفاده از امکانات یا اموال دانشگاه در طول برگزاری اردو

- تأمین تمام یا بخشی از هزینه اردو از سوی دانشگاه

- نصب اطلاعیه رسمی در فضاهای متعلق به دانشگاه

- استفاده از عنوان دانشگاه یا یکی از تشکلهای رسمی دانشگاه در برگزاری اردو.

تبصوه: کلیه سفرهای جمعی دانشجویی که با برنامه‌ریزی متمرکز وزارتین، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان مرکزی جهاد دانشگاهی و سازمان مرکزی بسیج دانشجویی اعلام و برگزار می‌شود از شمول این آیین‌نامه خارج است.

ماده ۲۳) مرجع صدور مجوز (شورای فرهنگی دانشگاه) می‌بایست حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز پس از ثبت درخواست برگزاری اردو، نظر نهایی خود را به برگزارکننده اعلام کند.

ماده ۲۴) شرکت افراد خارج از دانشگاه در اردوهای دانشجویی - حسب مورد- تنها با تأیید مرجع صدور مجوز اردو امکان‌پذیر است.

ماده ۲۵) معاونت مربوطه دانشگاه موظف است شرح وظایف سرپرست و عوامل اجرایی اردو از جمله رانندگان و مقررات ویژه شرکت کنندگان در اردو را تهیه کند و پیش از برگزاری اردو به اطلاع و امضای سرپرست برساند.

ماده ۲۶) مرجع صدور مجوز اردو می‌باید جهت نظارت بر چگونگی برگزاری اردو و عملکرد برگزارکنندگان، فرم‌هایی را برای ارزیابی اردو از شرکت کنندگان تهیه کند و در اختیار ایشان قرار دهد.

ماده ۲۷) مرجع صدور مجوز اردو در دانشگاه موظف است همه سوابق و مستندات هر اردو اعم از درخواست برگزاری اردو، فهرست اسامی شرکت کنندگان و عوامل اجرایی، برگه‌های امضاشده شرح وظایف و فرم‌های تکمیل شده نظرسنجی را نگهداری و اطلاعات این مستندات را در قالب فرم‌های گزارش‌گیری سالانه وزارتین و دانشگاه آزاد اسلامی استخراج کرده و به معاونت‌های ذربیط ارسال نماید.

بخش پنجم: ایمنی سفر

ماده ۲۸) برگزارکننده اردو موظف است نکات مربوط به ایمنی سفر را رعایت کند. از جمله:

- استفاده از اتوبوس دارای برگه معاینه فنی و بیمه‌نامه همراه یا رانندگان صلاحیت‌دار مسیرهای بین شهری

- استفاده از دو راننده برای مسیرهای طولانی و بیش از ۵۰۰ کیلومتر

- همراه داشتن وسایل و تجهیزات کمک‌های اولیه

- بیمه کلیه شرکت کنندگان در طول برگزاری اردو

- جلوگیری از حضور سرنشینان مازاد بر ظرفیت در وسیله نقلیه

- رعایت بهداشت عمومی (غذا، خوراکی‌ها، اماکن و ...)

شورای عالی کشور
شورای عالی فرهنگ و آموزش عالی

تیرماه

بسمه تعالی

تاریخ: ۹۵/۷/۲۹

شماره: ۹۵/۵۵۰۳/دش

موضوع:

تبصره ۱: مراجع صدور مجوز اردو در دانشگاه ضروری است رعایت موارد فوق را به اطلاع برگزارکننده اردو برسانند
تبصره ۲: در مواردی که ایمنی سفر نیازمند آموزش به عوامل سفر (اعم از: برگزارکننده، عوامل اجرایی و دانشجویان) پیش از اردو داشته باشد، مراجع صدور مجوز اردو در دانشگاه ملزم به برگزاری کلاس آموزشی در این زمینه می‌باشند.

بخش ششم: تخلفات، شکایات و تنبیهات

ماده ۲۹: چنانچه تخلفی در اردوها صورت پذیرد مرجع تشخیص، شورای فرهنگی دانشگاه و مراجع رسیدگی به آن کمیته انضباطی دانشگاه، هیأت نظارت بر تشکل‌های اسلامی، هیأت رسیدگی به تخلفات اداری می‌باشند.

تبصره ۵: در صورت تخلف در برگزاری اردو از سوی تشکل‌ها و کانون‌های فرهنگی، موضوع در هیأت نظارت بر تشکل‌های اسلامی یا شورای فرهنگی رسیدگی می‌گردد.

ماده ۳۰: اگر تخلف از سوی اشخاص حقیقی (اعم از شرکت‌کنندگان یا عوامل اجرایی) صورت گیرد طبق ضوابط و آیین‌نامه‌های موجود به آن رسیدگی می‌شود.

ماده ۳۱: چنانچه کسانی در اردوهای فاقد مجوز، از عنوان و اعتبار دانشگاه استفاده کنند و یا به شأن و منزلت (استاد، دانشجو و دانشگاه) لطمه بزنند متخلف بوده و برابر مقررات انضباطی دانشگاه با آنها برخورد خواهد شد و حق پیگیری و اعاده حیثیت از سوی دانشگاه محفوظ خواهد بود.

ماده ۳۲: برگزاری هر اردو و یا سفر دانشجویی که به نحوی به دانشگاه و دانشجویان و یا ارکان آن نسبت داده شود، مشمول این آیین‌نامه بوده و در صورت تخلف از این ضوابط کمیته انضباطی دانشگاه وفق مقررات دانشگاه و این آیین‌نامه با برگزارکنندگان و ترویج‌دهندگان برخورد اتریشش نماید.

ماده ۳۳: به منظور پیشگیری از شکل‌گیری محافل خارج از شئون دانشگاه در اردو، به همراه بردن سازهای موسیقی و دخانیات ممنوع می‌باشد.

ماده ۳۴: حراست و روابط عمومی دانشگاه باید مانع نصب اطلاعیه‌های برگزاری اردوی فاقد مهر روابط عمومی دانشگاه یا مؤسسه آموزشی و پژوهشی در تابلوی اعلانات شوند.

ماده ۳۵: ترویج فیلم و عکس از هر اردو و یا سفر دانشجویی که به نحوی به دانشگاه و دانشجویان و یا ارکان آن نسبت داده شود و منافی شئون اسلامی و دانشگاهی باشد، تخلف محسوب می‌شود و کمیته انضباطی دانشگاه باید با ترویج‌دهندگان برخورد مقتضی نماید.

ماده ۳۶: دستورالعمل‌های اجرایی اردوهای دانشجویی، به هیچ عنوان نباید مغایر با مفاد این آیین‌نامه باشد.

ماده ۳۷: مسئولیت اجرای این آیین‌نامه بر عهده "رئیس مؤسسه" می‌باشد.

ماده ۳۸: این آیین‌نامه در یک مقدمه، شش بخش، ۲۸ ماده و ۱۲ تبصره در تاریخ ۹۵/۶/۱۵ به تصویب شورای اسلامی شدن دانشگاهها و مراکز آموزشی رسید و از تاریخ ابلاغ به دانشگاهها و مراکز آموزش عالی لازم‌الاجرا می‌باشد.

تاریخ: ۹۵/۶/۱۵
شماره: ۳۰۵/۹۵/۵۵۰۳
صفت: دارد

بسم تعالی

نمای عالی محترم
شورای عالی فرهنگ، آموزش عالی و تربیت مدرسین
درباره

- استاد ارجمند جناب آقای دکتر سید حسن قاضی زاده هاشمی
وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- استاد ارجمند جناب آقای دکتر علی اصغر فانی
وزیر محترم آموزش و پرورش
- استاد ارجمند جناب آقای دکتر محمد رضا مخیر دزفولی
دبیر محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی
- استاد ارجمند جناب آقای دکتر حمید میرزاده
ریاست محترم دانشگاه آزاد اسلامی
- استاد ارجمند حجت الاسلام والمسلمین محمد محمدیان
ریاست محترم نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها
- استاد ارجمند جناب آقای دکتر حمیدرضا طیبی
ریاست محترم جهاد دانشگاهی

سلام علیکم

احتراماً؛ بدینوسیله به پیوست "آیین نامه اردوهای دانشجویی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی" مصوب جلسه ۲۹۷ شورای اسلامی شدن دانشگاهها و مراکز آموزشی مورخ ۹۵/۶/۱۵ جهت استحضار و اجرا ابلاغ می گردد.

باتشکر
محمد فرهادی
رئیس شورا و وزیر علوم،
تحقیقات و فناوری

بسم تعالی

اللقمه

